

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL TRANSPORTO VEIKLOS PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. I-1863
3, 5, 11 IR 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 3 PRIEDO PAPILDYMO ĮSTATYMO PROJEKTO
IR GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 3, 10¹, 12 IR 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
KODEKSO PAPILDYMO 12¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP-17-1581(3); TAP-17-1580(3)) (TAIS NR. 17-8705(4); 17-8706(4))**

2018-08-20 Nr. NV-2171

Vilnius

1. Projektų rengėjas: Susisiekimo ministerija.

2. Projektų tikslas: optimizuoti viešųjų keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugų teikimą ir numatyti galimybę geležinkelio įmonėms (vežėjams) pačioms ar pasitelkiant keleivių vežimą kelių transporto priemonėmis vykdydiantį vežėją **teikti viešąsias kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugas, t. y. vietinių maršrutų, kuriais važiuoja daugiausia keleivių, ruožuose keleivius vežti traukiniais, o kituose – autobusais.**

3. Dabartinė situacija:

- 2018 m. sausio – balandžio mėn. traukiniais važiuavo 11,1 proc. daugiau keleivių nei per tą patį 2017 m. laikotarpį, tačiau, dėl mažo keleivių, važiuojančių traukiniais, skaičiaus (vidutinis keleivių skaičius traukinyje siekia tik 35 proc.) ir keleivių srauto neatitinkančios talpos geležinkelių riedmenų naudojimo, viešųjų keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugų nuostolingumas 2018 m. gali siekti apie 34 mln. eurų.
- Viešųjų keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugų poreikis, t. y., vietiniai maršrutai, kuriuose geležinkelio įmonės (vežėjo) nuostoliai, patirti vykdant viešųjų keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugų išipareigojimą, kompensuojami, nustatyti susisiekimo ministro įsakyme.
- vidutinė 1 geležinkelio keleivio vietos 1 kilometro kaina 0,040 Eur, o 1 autobuso keleivio vietos 1 kilometro kaina – 0,032 Eur.
- Kombinuotasis keleivių vežimas teisės aktuose nereglamentuotas.
- Vakarų Europos šalyse kombinuotasis keleivių vežimas yra plačiai paplitęs – dažniausiai autobusai yra naudojami atvežti keleivius prie tramvajaus ar metro maršruto, o tramvajus ir metro – atvežti keleivius iki traukinio maršrutų.

4. Projektų esmė:

- apibrėžti naują sąvoką „**kombinuotasis keleivių vežimas - keleivių vežimas ne mažiau kaip dviejų transporto rūšių transporto priemonėmis, kai toks vežimas vykdomas vienos keleivių vežimo sutarties pagrindu**“ (atvejis, kai keleivis nusiperka atskirus bilietus į traukinį, keltą ir autobusą, nebus laikomas kombinuotuoju keleivių vežimu);
- viešosiomis kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugomis laikytinos paslaugos, **kai keleiviai didesnę vietinio maršruto dalį vežami geležinkelių transportu, o likusią šio maršruto dalį – kelių transporto priemonėmis ir kai traukinys ar kelių transporto priemonė nekerta Europos Sąjungos valstybės narės sienos;**
- nustatyti, kad geležinkelio įmonė (vežėjas), teikianti kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugas, turėtų apsidrausti vykdomą veiklą;
- **geležinkelio įmonė (vežėjas) pati keleivių vežimą kelių transporto priemonėmis vykdytų tik tais atvejais, kai Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka paskelbtas viešasis pirkimas keleivių vežimą kelių transporto priemonėmis vykdydysiančiam vežėjui parinkti neįvyksta;**

- geležinkelio įmonei (vežėjui) reikės turėti licenciją, kuria suteikiama teisė vežti keleivius autobusais arba užtikrinti, kad tokią licenciją turėtų keleivių vežimą kelių transporto priemonėmis vykdydiantis vežėjas;
- nustatyti pareigą geležinkelio įmonei (vežėjui) užtikrinti, kad būtų sukurta bendra keleivių informavimo ir bilietų sistema, sudarytas bendras traukinių ir autobusų tvarkaraštis ir kt.;
- Vyriausybės įgaliota institucija nustatytų viešųjų kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugų poreikį, užtikrintų šių paslaugų teikimą sudarydama viešųjų paslaugų teikimo sutartis su geležinkelio įmonėmis (vežėjais);
- Valstybės sutaupytų lėšų, kurios skiriamos geležinkelio įmonės (vežėjo) nuostoliams, patirtiems teikiant viešąsias keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugas, kompensuoti, dydis priklausys nuo to, koks bus nustatytas viešųjų kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugų poreikis. Pvz., nusprendus kombinuotąsias keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugas teikti maršrutuose Vilnius–Ignalina–Visaginas (atkarpoje Visaginas–Ignalina keleiviai būtų vežami autobusu); Vilnius–Varėna–Marcinkonys (atkarpoje Marcinkonys–Varėna keleiviai būtų vežami autobusu); Kaunas–Kazlų Rūda–Kybartai (atkarpoje Kazlų Rūda–Kybartai keleiviai būtų vežami autobusu), kompensacijos poreikis sumažėtų apie 1,27 mln. Eur per metus.

5. Derinimas:

- Istatymų projektai suderinti su Finansų ministerija, Europos teisės departamentu ir Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, į Teisingumo ministerijos ir Konkurencijos tarybos pastabas atsižvelgta, o AB „Lietuvos geležinkeliai“ pastabos suderintos darbo tvarka;
- Dėl Ūkio ministerijos pastabų, kad turi būti užtikrintas konkurencijos taisyklių laikymasis teikiant kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugas lydraštyje paaiškinta, kad lengvatų geležinkelio įmonėms (vežėjams) Projektuose nustatyti nesiūloma ir paslaugų teikimo sąlygos nesudarytų prielaidų riboti konkurenciją.
- Svarstyta 2018 m. liepos 10 d. Tarpinstituciniame pasitarime – projektai patikslinti atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas, pridėdama derinimo pažymą dėl Lietuvos savivaldybių asociacijos ir Lietuvos nacionalinės vežėjų automobiliais asociacijos „Linava“ buvusių pastabų, tačiau Tarpinstituciniame pasitarime šios pastabos nebuvo keltos.
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. rugpjūčio 17 d. išvadoje Nr. NV-2162 nurodoma, kad esminių pastabų neturi, tik rekomenduoja papildyti aiškinamąjį raštą paaiškinimais, kaip bus organizuojama ir teikiama kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslauga.

6. Atitiktis Vyriausybės programai: Įstatymų projektai atitinka Vyriausybės programos 83.1 ir 95.5 punktų nuostatas („plėtosime darnaus transporto politiką, siekdami didinti krovinių pervežimą geležinkeliais, o keleivių – viešuoju transportu“; „skatinsime žmones naudotis geležinkelių transporto paslaugomis, didindami jų patogumą keleiviams, grafikų suderinamumą, taip pat ir su kitų transporto rūšių“).

7. Dalykinio vertinimo išvada: Įstatymų projektai įrašyti į siūlymų Seimui dėl V (rudens) sesijos projektą.

Siūloma teikti svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Patarėjas

Arvydas Nevas

Arvydas Nevas, tel. 8 706 63 787, el. p. arvydas.nevas@lr.lt